

Obnáší práce na statku selfie s kozou?

Život na statku. Každý z vás si pod tím něco představí. Někomu se vybaví chlapík se slaměným kloboukem a stéblem trávy v ústech, někomu zase smrad a hnůj, jiný zase zaplétá koním květiny do hřívky. Jaká je ale pravda? Jaký život mají statkáři? Co dělají a jak statek může vypadat a fungovat?

Cílem naší skupiny bylo najít odpověď na tyto otázky, zažít si statek na vlastní kůži a vše následně přiblížit veřejnosti. V tomto článku vás postupně provedeme po Dvoře Krasíkov (viz. příložená mapka) a představíme vám, jaké činnosti se na jednotlivých místech odehrávají.

Obrázek 1 - pohled na Dvůr Krasíkov

Areál statku vznikl asi v polovině 14. století. Používal se jako poplužní dvůr a patřil pod hrad Krasíkov. Nacházel se zde i pivovar. V nejzaldněnější době tady žilo asi 250 lidí. Tam, kde je nyní mini zoo, se dříve nacházely domy. Pod koňskými stájemi jsou dodnes

zapadané sklepy. Po válce zde byl zádržný tábor pro Němce. Za komunismu tady fungovala hlavně kovovýroba. Zbytek areálu se stal skladištěm a postupem času byl zanesen metrovou vrstvou různého odpadu, dokonce i různými chemikáliemi. Kovovýroba začala krachovat. V takovém stavu statek koupili současní majitelé a začali pracovat na jeho znovuzrození. Vyklidili areál a začali obnovovat louky v okolí. Kovovýroba byla dlouhou dobu jejich hlavním zdrojem příjmů.

1. Kovovýroba

Současnou budovu kovodílny vybudoval v roce 1976 státní statek Tachov a provozoval zde strojní traktorovou stanici. Po roce 1989 se tu vystřídalo několik firem. Například od roku 1996 zde působila firma KOREM s.r.o., která vyráběla obytné buňky a také lopaty, které vyvážela do Německa. V té době zde pracovalo asi 70 lidí. V roce 2003 areál převzala firma BEVA invest s.r.o., která zde působí odnes.

Obrázek 2 - vnitřek kovovýroby

2. Zoo koutek

V areálu statku je zoo koutek, který je hlavním lákadlem pro návštěvníky. O ten se stará jeden zaměstnanec. Každé ráno kolem osmé rozvozí na malém traktůrku seno lamám, kozám, ovčím a jelenům. Otevře kurník a vypustí slepice a husy. Těm dává speciální směs -

Obrázek 3 - nutrie ze zoo koutku

rozmočené housky v mléce smíchané s granulemi. Nutrie nakrmí pečivem a mrkví. Divoká prasata dostávají směs, kterou tvoří hlavně zbytky. Zároveň je potřeba obejít koryta s vodou a zkontrolovat, zda není povrch pokrytý blankou slizu, pokud ano, je nutné koryto vyčistit a naplnit čerstvou vodou. Voda se doplňuje několikrát denně podle potřeby.

3. Sýrárna

Na tomto místě se zpracovává nadojené kozí nebo kravské mléko. Aby se z mléka odstranily nežádoucí bakterie, musí se nejdříve zchladit, následně projde střední pasterizací (mléko se zahřeje na 72° po dobu 5-20 sekund). Pak se přidají bakterie, které podporují chuť sýra, a chlorid vápenatý se syřidlem, díky nimž se mléko srazí a ztuhne. Ztuhlá hmota se naporcuje do tvaru sýra a nechá se uležet, aby z ní vytekla všechna syrovátka. Pak se osolí, případně dochucuje bylinkami. Hotový sýr se prodává v krámku Amálčina mýdlárna.

Obrázek 5 - poslední odstraňování syrovátky

Obrázek 4 - poslední odstraňování syrovátky

4. Stáje

Stáje jsou rozdělené do dvou budov. V první budově je jedno prase a nemocné krávy nebo telata, ostatní krávy se, kromě zimy, nachází na

Obrázek 6 - krmení nemocného telete

pastvách. V době, kdy jsme byli na statku, zde bylo jedno tele, které nemohlo chodit, protože mělo dren na kolenu a pravděpodobně již nežije. Dalšíh pět telat je tu, protože měla těžký porod a buď při něm matka zahynula, nebo se nepovedlo vytvořit mateřský vztah mezi nimi a kráva nedovolila teletu se přisát. Telatům se dvakrát denně dává seno, senáž a čistá voda. Jako náhrada za kravské mléko se jim dává mléko vyráběné z prášku a vody ohřáté na 40°. Pak jsou tu dvě krávy, které mají problémy se zažíváním, těm se dává pouze seno.

V druhé stáji je jedna lama a koně. Každé ráno se jim dává seno, voda a senáž. Boxy jsou čištěné skoro každý den. Lama kálí hlavně na jedno místo a to se pak uklidí a dá se jí nová podestýlka. Koně jsou často na pastvě, a proto je čištění boxů mnohem jednodušší.

Obrázek 7 - nakládání sena pro koně

5. Stodola

Na statku se pořádá mnoho akcí během celého roku. Pro některé se využívá právě tato stodola, kde je taneční parket, bar a podium. V blízké době se zde bude pořádat konference pro učitelky z okolních škol. Před každou akcí je potřeba ze stodoly vyklidit veškeré stroje, které jsou tu normálně uskladněné, zamést a vytvořit novou výzdobu.

6. Kozín

Jedna z prvních prací je ráno v šest podojit kozy a vyhnat je na pastvu. Dojení trvá přibližně hodinu a půl. Vybere se asi patnáct koz s největším vemenem a postupně jsou odváděny na dojičku. Pro kozy jsou tu připravené granule a tak stojí klidně a bez nesnází se nechají podojit. Nejdříve se ručně odstříkne trochu mléka stranou, potom už se na vemeno nasadí dojící hadice, které zbylé mléko vysají do nádoby. Jakmile jsou kozy podojené, vypouští se všechny na pastvu. V šest večer se zase zahání zpátky do kozince a jsou znovu podojené. Každá koza v průměru vydojí tři litry denně (krávy vydojí desetkrát víc). Kdyby se kozy nedojily, mohlo by se jim vemeno zanítit.

7. Býčí výběh

U býčího výběhu se skládají balíky z posečené louky. Louky se pan statkář snaží obnovovat. Kvůli velkým suchům v létě zasévá vojtěšku, která má dlouhé kořeny a dokáže si vodu vytáhnout i z hloubky. Louky se začínají sekat na konci května. Po posekání je potřeba

Obrázek 11 - seznamování se s kozami

vojtěšku zabalit do balíků. Balíky by se měly svozit a vyskládat u býčího výběhu do tří dnů, aby při přesunu uniklo z balíku co nejméně CO₂, který funguje jako konzervace.

Zatoužili jste tohle všechno zažít na vlastní kůži také? Zajedte si na statek a na malý moment se také můžete stát statkářem.